

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 33. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649682786720/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

IV

Braunschweig. »Drei Tage aus dem Leben eines Spielers«.
En Fortsættelse af Samme. Moderen og Sønnen. Vandring
i Byen. Afreise. Den gamle Skolemester.

»Hvad spilles der paa Theatret i Aften?« spurgte jeg.

»O, ein wunderschönes Stück!« sagde Kjeldersvenden. »*Drei Tage aus dem Leben eines Spielers*«.

Jeg vidste det var et Effectstykke, der havde gjort Opsigt i hele Tydskland, men stærkere end *Carillan* troede jeg dog det ikke kunde være. Skjøndt jeg næsten var halvkoget af Dagens Hede, og saa træt af den velsignede Postkutsche, at jeg knap kunde røre mig, gik jeg i Theatret.

Stykket var ikke inddeelt i Acter, men i Dage, mellem hver var der et Tidsløb af 15 Aar. To Dage holdt jeg ud, men saa kunde jeg ikke længere. Tilskuerne bleve fornelig spændte paa Pinebænken, og tænk nu, mig arme Menneske, der alt var som mørbanket af Reisen.

Den første Dag endte da med, at Spilleren tog Livet af sin gamle Fader, den anden Dag gik det ud over et ganske uskyldigt Menneske, som han skød en Kugle gjennem Livet; – jeg følte Blodet koge i mig, og ventede da, at paa den tredje Dag maatte det gaac ud over Tilskuerne med. Jeg var frygtelig tilmode; kun i *Galeislaverne* har jeg følt noget lignende.

Jeg gik hjem, men overalt saac jeg Udskud af Menneskeheden, sønderknuste Mødre og fortvivlede Spillere. Jeg fik saadan en Afsky for Kort, at jeg strax brændte et Bundt uskyldige Visitkort, jeg havde kjøbt i *Hamborg*, blot fordi de havde Navnet *Kort*.

Mit Sind var i Oprør, jeg forsøgte paa at synge Vuggeviser for at dæmpe det; ja, jeg satte mig tilsidst ned og fortalte mig selv et Børne-Eventyr, som Du ogsaa maa høre, min Læser.

»Saalænge Kjøbenhavnerne endnu ere ganske smaae Rollinger, og ikke have været længer ude i Verden end til Dyrehaven og Frederiksberg, og deres Bedstemoder eller Amme fortæller dem, om fortryllede Prindsar og Prindsesser, Guldbjerge og talende Fugle, saa

drømmer det lille Hoved om dette deilige Phantasieland, og seer ud over Havet, der gaaer sammen med Himlen, mellem den danske og svenske Kyst. Derude maa det ligge, tænke de, og udmale sig nu saa herligt denne nye Verden; men de blive ældre, komme i Skole, faae fat paa *Rises* Geographie, og med eet slaar den dem det hele Phantasieland itu, de see – bag Havet ligger Preussen og hele Tydskland og det første er ikke andet end det bare Sand. Dog, nok herom, vi ville bliive ved Phantasielandet. Her levede for mange Tider siden, længe endnu, før man drømte om mit Forfatterskab og »drei Tage aus dem Leben eines Spielers«, en gammel sølvgraae Konge, der havde saadan en Tiltroec til Verden, at han ikke kunde tænke sig, at noget Menne-ske kunde sige en Løgn, ja en Løgn stod ham som saadant et Phantasi-billede, at han i Raadet lovede, at give sin Datter og det halve Rige til den, der kunde sige ham en Ting, han maatte indsee, dog var en Løgn.

Alle hans Undersaatter lagde sig efter Løgn, men den gode Konge tog Alt for Sandhed. Da blev han tilsidst ganske melankolsk, græd og tørrede Øinene i sin kongelige Kaabe, idet han sukkede: »skal jeg dog aldrig kunne sige: Det er Løgn!«

Saaledes glede Dagene hen; da kom der en Morgen en smuk, vel-voxen Prinds, der elskede Prindsessen og var elsket igjen; i 9 Aar havde han lagt sig efter Løgn, og haabede nu at vinde hende og Riget. Han sagde til den gamle Konge, at han ønskede sig anbragt som Gartner-Svend, og Kongen sagde: »ja nok, min Søn!« og førte ham ned i Haugen.

Her stod især Grønkaalen i en deilig Væxt, men den unge Prinds trak paa Næsen og sagde: »Was ist das?«

»Det er Kaal, min Søn!« sagde Kongen.

»Kaal? – I min Moders Kaalhave, er den saa stor, at der kan staae et Regiment Soldater under hvert Blad!«

»Det er meget muligt«, sagde Kongen; »Naturens Almagt er stor, og der gives megen Forskjellighed i Væxten.«

»Ja saa vil jeg ikke være Gartner«, svarede Prindsen; »lad mig hellere blive Din Ladefoged!«

»See her er min Lade! har Du seet en større og skjønnere?«

»Større? Jo, saa skulde Du see min Moders! Tænk Dig, da man byggede den og Tømmermanden sad øverst oppe og huggede med sin Øxc, fløi denne af Skaffet og før den tørre Jorden havde en Svale